

дозволяє визначити поточне положення регіональної економіки в діловому циклі (пік, дно, рецесія, зростання); проаналізувати хронологію точок повороту в минулому, вивчити природу тих чи тих коливань.

Література

1. Бюлетень The Business Cycle Dating Committee for the euro area. Режим доступу: вільний. <http://www.cepr.org/Data/Dating/Dating-Committee-Findings-Nov-2012.pdf>
2. Виступ Президента України під час відкриття третьої сесії Верховної Ради сьомого скликання. Офіційне інтернет-представництво Президента України. <http://www.president.gov.ua/>
3. Bry, Gerhard and Charlotte Boschan, 1971. Cyclical Analysis of Time Series: Procedures and Computer Programs, New York, NBER. Режим доступу: вільний. <http://www.nber.org/chapters/c2145>
4. Burns, Arthur F. and Wesley C. Mitchell, 1946. Measuring Business Cycles. New York, NBER, 1946. -<http://papers.nber.org/books/burn46-1>
5. Stock James H., Watson Mark W. Estimating Turning Points Using Large Data Sets, NBER, 2010. Режим доступу: вільний. <http://www.nber.org/papers/w16532>
6. The Business Cycle Dating Committee for the euro area // <http://www.cepr.org/content/euro-area-business-cycle-dating-committee>
7. The NBER's Business Cycle Dating Committee // www.nber.org/cycles/recessions.html

Москалюк Н. П.,

к.е.н., доцент,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ФОРМУВАННЯ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ВІДКРИТОСТІ ЕКОНОМІКИ

Поглиблення інтернаціоналізації господарських зв'язків країни, здійснення міжнародних інвестицій і торгівлі передбачає функціонування розвинутого валютного ринку. Валютний ринок сьогодні обслуговує не лише експортерів та імпортерів, а й величезні міжнародні потоки капіталів, розширившись від ланцюга окремих національних фінансових центрів до єдиного інтегрова-

ного міжнародного центру, який відіграє значно важливішу роль у функціонуванні національних економік, впливаючи на всі аспекти життя суспільства.

Поглиблення інтеграційних зв'язків України на шляху її поступального розвитку до асоціативного членства з Європейським Союзом потребує формування нової моделі курсоутворюючої валютної політики.

У динамічній моделі відкритої економіки, як відомо, зовнішні валютні потоки економіки України здійснюються за двома напрямками — це притік і відтік валюти. Притік валютних коштів забезпечується експортом товарів з України та отриманням зовнішніх позик від міжнародних фінансових організацій. Відтік валюти здійснюється шляхом закупівлі імпортованих товарів, а також механізмом погашення отриманих зовнішніх кредитів.

Динаміку оборотів валютного ринку України представлено на рис. 1.

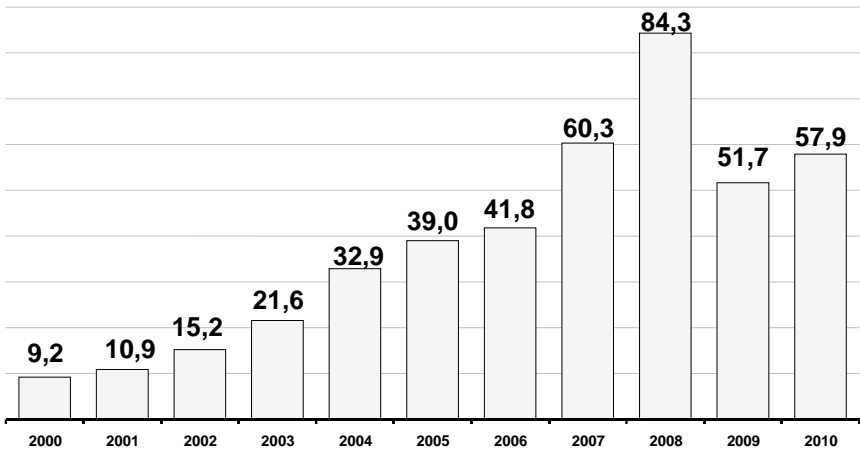


Рис. 1. Обороти валютного ринку України (продаж безготівкових дол.США за рік)

Падіння продажу безготівкових дол. США в 2009 році було обумовлено світовою економічною кризою. Проте, вже в 2010 році спостерігається динаміка поступового зростання попиту на валюту в Україні. Однак за цей період національна економіка мала від'ємне сальдо торговельного балансу, що зменшує пропозицію валюти на валютному ринку. Попит на валюту з боку як підприємницького сектору, так і сектору домашніх господарств продо-

вжував зростати. Це спричинило порушення рівноваги на валютному ринку і призвело до появи наступних проблем.

Проблеми, які потребують подальшого вирішення:

- зростання рівня доларизації країни, викликане ослабленням довіри населення до національної грошової одиниці — гривні та зростаюча очікувана інфляція в Україні;

- зарегульованість національної валюти відносно долара, утримування стабілізації національної валюти викривлює структуру товарного балансу, порушує рівновагу платіжного балансу країни та призводить до вимивання золотовалютних резервів НБУ;

- зменшення золотовалютних резервів в Україні. Так золотовалютні резерви Національного банку України станом на 1 жовтня 2013 року становили 21,639 млрд дол., що на 0,08 %, або на 17 млн дол. менше показника на 1 вересня (21,656 млрд дол.);

- утримування стабільності валютного курсу протягом довготривалого періоду останніх років в Україні порушує ринкові сигнали валютного коливання між попитом і пропозицією, які йдуть з валютного ринку і цим ставить суб'єктів господарювання, здійснюючих зовнішньоекономічні експортно-імпорتنі операції у ситуацію невизначеності, а отже, і неможливості прогнозування подальшого економічного розвитку;

- застосування державою прямих методів валютного регулювання системи валютних обмежень та економічних нормативів у частині 50 % обов'язкового продажу валюти підприємствами експортерами.

Визначені проблеми слугують каталізатором поглиблення кризових явищ в економіці України і потребують визначення шляхів їх вирішення. До напрямків формування валютної політики в Україні, на нашу думку, слід віднести:

- припинення штучного регулювання державою шляхом утримання валютного курсу гривні до долара та надання можливості валютному ринку відповідно до законів попиту та пропозиції формувати ринкову ціну на долар;

- стимулювання експорту українських товарів та послуг для забезпечення рівноваги платіжного балансу;

- вдосконалення структури внутрішнього валютного ринку;

- зменшення рівня доларизації національної економіки через підвищення привабливості вкладення в активи в національній валюті гривні;

- забезпечення оптимізації структури заощаджень громадян України на користь національної валюти, що зменшить попит сектору домашніх господарств на купівлю доларової маси;

— забезпечення достатнього рівня золотовалютних резервів для ефективного функціонування національної економіки;

— створення сприятливих умов для інвестування в національну економіку;

Таким чином, забезпечення реалізації запропонованих шляхів удосконалення валютної політики України дозволить відновити порушену рівновагу на валютному ринку та збалансує валютні потоки в національній моделі відкритої економіки.

Назаренко Г. П.,

ст. преподаватель,

Крымский экономический институт

ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана»

СОЦИАЛЬНЫЕ ОРИЕНТИРЫ АНТИКРИЗИСНОГО УПРАВЛЕНИЯ ЭКОНОМИКОЙ

Решение социальных проблем является приоритетной задачей любого государства как в стабильных условиях, так и, особо, в ситуации экономического кризиса. Изначально модель социальной политики Украины представляла собой сочетание элементов американского либерализма и шведской политики социальной ориентации.

Первый, учитывая недостаток финансовых средств, давал возможность защищать лишь тех, кто не имел других источников дохода, кроме социальных выплат. Вторая позволяла заметнее осуществлять меры в сфере занятости, привлекать средства государства и предпринимателей и в целом, более активно регулировать социальные процессы, при более низком уровне налогообложения и перераспределения доходов через госбюджет, чем в первой модели (29,6 %) [1].

Таким образом, модель социальной политики Украины создавала условия для самообеспечения экономических субъектов и смогла сформировать рациональную систему социальной защиты, несмотря на устойчивую нехватку финансовых средств.

Однако, в условиях системной социально-экономической трансформации, при нарастании кризисных явлений, особенно под влия-